

Zelfmanagement interventies voor werkenden met een chronische gezondheidsaandoening: Een systematische review

Msc. Frederique van den Heuvel^{1,2}, Dr. Mariska de Wit^{1,2}, Dr. Edwin Boezeman³, Dr. Margot van der Doef⁴,
Dr. Karin van der Hiele⁴ en Prof. Dr. Angela de Boer^{1,2}

¹ Amsterdam UMC, afdeling Public and Occupational Health, Amsterdam, Nederland

² Amsterdam Public Health onderzoeksinstituut, Maatschappelijke Participatie & Gezondheid, Amsterdam, Nederland

³ Universiteit Leiden, afdeling Sociale, Economische en Organisatiepsychologie, Leiden, Nederland

⁴ Universiteit Leiden, afdeling Gezondheids-, Medische en Neuropsychologie, Leiden, Nederland

Introductie

- Werknemers met een chronische aandoening hebben een verhoogd risico op verminderde en minder duurzame arbeidsparticipatie¹⁻³
- Dit hangt samen met klachten, verminderde energie en productiviteitsverlies⁴⁻⁵
- Zelfmanagementinterventies kunnen ondersteuning bieden bij het combineren van werk en gezondheid
- In deze systematische review worden bestaande zelfmanagementinterventies en hun effect op werkparticipatie in kaart gebracht

Doel: Een overzicht creëren van zelfstandig uitvoerbare interventies ter ondersteuning van arbeidsparticipatie bij werkenden met een chronische gezondheidsaandoening.

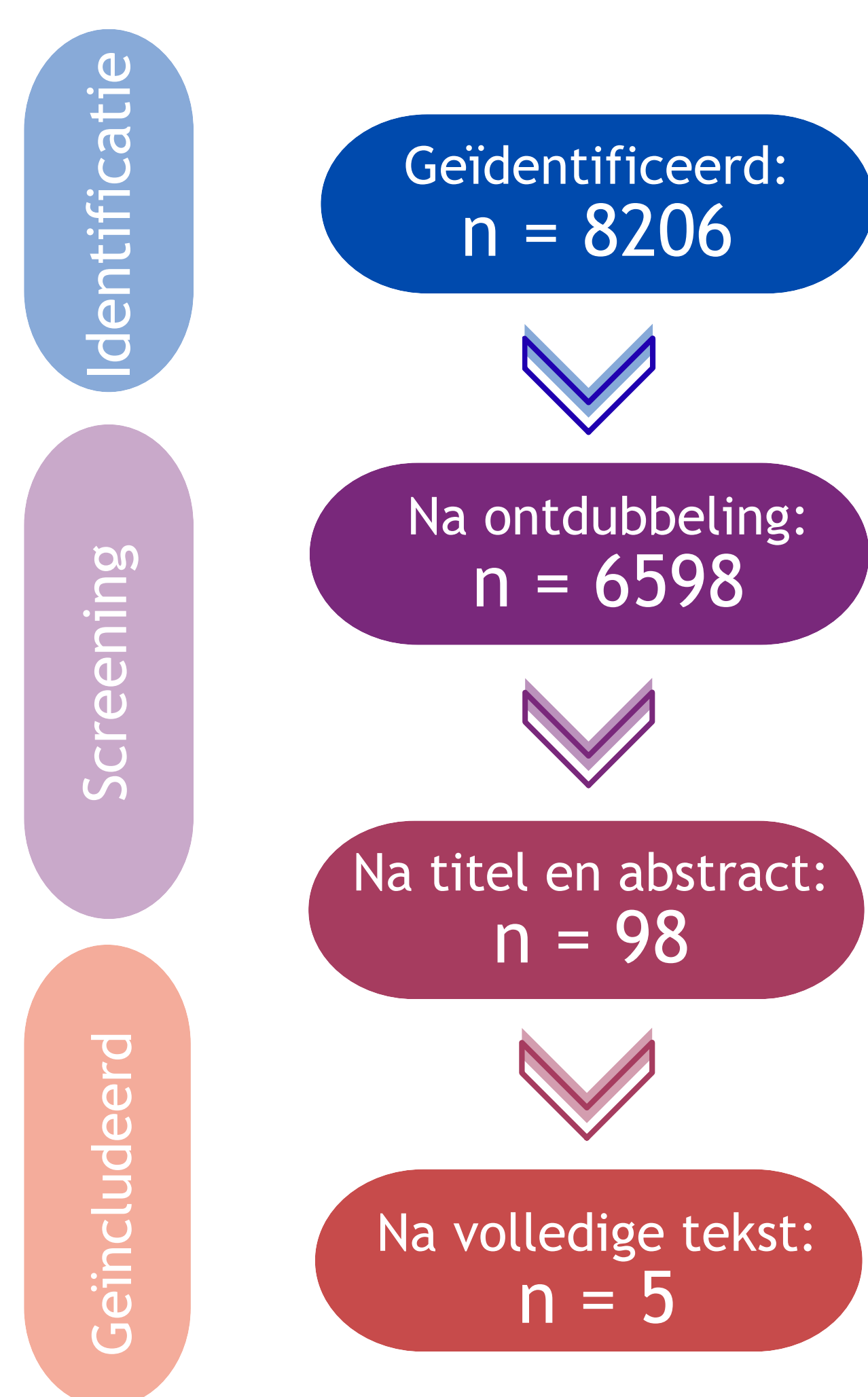

Methode

- Systematische review
- Databases: PubMed, Embase, PsycINFO
- Zoekperiode: Januari 2015 - december 2025
- Interventies geïncorporeerd indien:
 - Gericht op volwassenen met betaald werk
 - Gericht op chronische aandoeningen (≥3 maanden)
 - Geen/ beperkte professionele ondersteuning
 - Werkparticipatie als kwantitatieve uitkomstmaat

Fig. 1: Identificatie van studies

Resultaten

- 5 studies geïncorporeerd
- 3 RCT's, 2 cohort studies
- 3 gericht op kanker, 1 stress-gerelateerde aandoeningen, 1 actieve letselschade claim
- Type interventies: Werkboeken, websites, apps
- Uitkomstmaten:
 - Terugkeer naar werk
 - Werkstatus
 - Ziekteverzuim
- Voorbeelden van componenten:
 - Doelstelling en actieplanning
 - Omgaan met klachten en vermoeidheid
 - Communicatie over werk

- Effectiviteit:
 - 2 studies: significante verbetering in RTW
 - 1 studie: afname kortdurend verzuim, geen effect op langdurig verzuim
 - 2 studies: positieve, niet-significante effecten (werkstatus/werkdagen)
- Zelfstandigheid:
 - 4 interventies zelfstandig uitvoerbaar, 1 minimale betrokkenheid van zorgprofessional

Conclusie

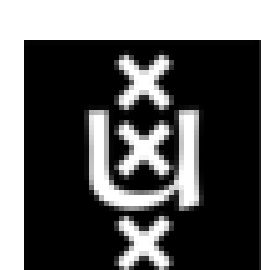
Deze review geeft een overzicht van zelfmanagement interventies die werkenden helpen om werk en gezondheid te combineren. Het aantal interventies dat (volledig) zelfstandig kan worden uitgevoerd is nog beperkt, wat laat zien dat hier ruimte is voor verdere ontwikkeling en onderzoek. Dergelijke interventies kunnen een laagdrempelige vorm van ondersteuning bieden, zonder extra druk te leggen op bedrijfsartsen en andere zorgprofessionals.

Referenties

1. Hijdra RW, Robroek SJW, Burdorf A, Schuring M. The influence of onset of disease on exit from paid employment among workers in The Netherlands: A longitudinal register-based study with 9 years follow-up. *Scand J Work Environ Health*. 2023;49(1):33-42.
2. de Boer A, Geuskens GA, Bültmann U, Boot CRL, Wind H, Koppes LLJ, et al. Employment status transitions in employees with and without chronic disease in the Netherlands. *Int J Public Health*. 2018;63(6):713-22.
3. van Rijn RM, Robroek SJ, Brouwer S, Burdorf A. Influence of poor health on exit from paid employment: a systematic review. *Occup Environ Med*. 2014;71(4):295-301.
4. Polanco B, Oña A, Sabariego C, Pacheco Barzallo D. Chronic health conditions and their impact on the labor market. A cross-country comparison in Europe. *SSM Popul Health*. 2024;26:101666.
5. Besen E, Jetha A, Gaines B. Examining the Likelihood of Experiencing Productivity Loss and Receiving Social Security Disability Income Following the Onset of Chronic Disease. *J Occup Environ Med*. 2018;60(1):48-54
6. Barlow J, Wright C, Sheasby J, Turner A, Hainsworth J. Self-management approaches for people with chronic conditions: a review. *Patient Educ Couns*. 2002;48(2):177-87.

F.p.vandenheuvel@amsterdamumc.nl

UNIVERSITEIT
VAN AMSTERDAM

Universiteit
Leiden

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

